C/2024/1989

12.3.2024

Uverejnenie žiadosti o zápis názvu do registra podľa článku 50 ods. 2 písm. a) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1151/2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny

(C/2024/1989)

Týmto uverejnením sa poskytuje právo vzniesť námietku proti žiadosti podľa článku 51 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1151/2012 ([1]) do troch mesiacov od dátumu tohto uverejnenia.

JEDNOTNÝ DOKUMENT

„Bingöl Balı“

EÚ č.: PDO-TR-02886 – 5. 1. 2023

CHOP (X) CHZO ( )

1. **Názov:**

„Bingöl Balı“

2. **Členský štát alebo tretia krajina**

Turecko

3. **Opis poľnohospodárskeho výrobku alebo potraviny**

3.1. *Druh výrobku*

Trieda 1.4. Iné výrobky živočíšneho pôvodu (vajcia, med, rôzne mliečne výrobky okrem masla atď.)

3.2. *Opis výrobku, na ktorý sa vzťahuje názov uvedený v bode 1:*

„Bingöl Balı“ je viacdruhový kvetový med získavaný v zemepisnej oblasti vymedzenej v bode 4. Jeho farba sa môže pohybovať na škále od svetlej jantárovej až po tmavú jantárovú. Na trh sa uvádza vo forme včelieho plástu a vytočeného medu. Pri jeho výrobe sa používajú druhy včiel *Apis mellifera* anatoliaca, *A. mellifera* caucasica, *A. mellifera* meda a ich kríženec.

Výrobok „Bingöl Balı“ má tieto peľové vlastnosti:

i) peľ by mal zahŕňať aspoň jeden z príbuzných taxónov *Astragalus* sp. (kozinec), *Centaurea* sp. (nevädza), *Hypericum* sp. (ľubovník), *Trifolium* sp. (ďatelina) *a Xeranthemum* sp. (suchokvet);

ii) peľ by mal takisto spĺňať hodnoty podľa peľového spektra uvedeného v tabuľke 2 (nevyžaduje sa prítomnosť všetkých vymenovaných peľových taxónov spoločne).

Tabuľka 1

Fyzikálno-chemické vlastnosti výrobku „Bingöl Balı“

Vlastnosť	Hodnota
Vlhkosť (v %, max.)	18 %
Sacharóza (v g/100 g, max.)	3 g/100 g
Fruktóza a glukóza (v g/100 g, min.)	65 g/100 g
Fruktóza/glukóza	1,00 – 1,30
Maltóza (v %, max.)	4 %

([1]) Ú. v. EÚ L 343, 14.12.2012, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1151/oj

Látky nerozpustné vo vode (v g/100 g, max.)	0,1 g/100 g
Voľná kyslosť (v meq/kg, max.)	40 meq/kg
Elektrická vodivosť (v mS/cm, max.)	0,8 mS/cm
Počet amyláz,(min.)	15
HMF (v mg/kg, max.)	20 mg/kg
$\delta^{13}C_{med}$	– 23 alebo nižšia
$\delta^{13}C_{bielkoviny} - \delta^{13}C_{med}$	– 1,0 by alebo vyššia
$C_{4\ cukry}$ (max.)	7 %
Prolín (v mg/kg, min.)	450

Tabuľka 2

Melisopalynologické vlastnosti výrobku „Bingöl Balı“

	Taxón	Čeľaď	Obsah peľu (primárny: ≥45 %, sekundárny: 16 – 44 %, nízky: 3 – 15 %, stopový: <3)
1.	*Acanthus* sp.	Acanthaceae	nízky, stopový
2.	*Sambucus* sp.	Adoxaceae	nízky, stopový
3.	*Allium* sp.	Amaryllidaceae	nízky, stopový
4.	*Rhus* sp.	Anacardiaceae	nízky, stopový
5.	Apiaceae	Apiaceae	stopové množstvo
6.	*Chaerophyllum* sp.	Apiaceae	stopové množstvo
7.	*Eryngium campestre*	Apiaceae	sekundárny, nízky, stopový
8.	*Pimpinella* sp.	Apiaceae	primárny, stopový
9.	*Achillea* sp.	Asteraceae	nízky, stopový
10.	*Anthemis* sp.	Asteraceae	stopové množstvo
11.	*Artemisia* sp.	Asteraceae	sekundárny, stopový
12.	*Carduus* sp.	Asteraceae	stopové množstvo
13.	*Cichorium* sp.	Asteraceae	sekundárny, nízky, stopový
14.	*Cirsium* spp.	Asteraceae	nízky, stopový
15.	*Cirsium yildizianum*	Asteraceae	sekundárny, stopový
16.	*Crepis* sp.	Asteraceae	sekundárny, nízky, stopový
17.	*Echinops* sp.	Asteraceae	nízky, stopový
18.	*Gundelia* sp.	Asteraceae	stopové množstvo
19.	*Helichrysum* sp.	Asteraceae	primárny, sekundárny, nízky, stopový
20.	*Leontodon* sp.	Asteraceae	stopové množstvo
21.	*Onopordum* sp.	Asteraceae	stopové množstvo
22.	*Ptilostemon* sp.	Asteraceae	stopové množstvo
23.	*Senecio* sp.	Asteraceae	stopové množstvo

24.	*Taraxacum* sp.	Asteraceae	nízky, stopový
25.	*Xanthium* sp.	Asteraceae	stopové množstvo
26.	*Alkanna* sp.	Boraginaceae	stopové množstvo
27.	*Anchusa* sp.	Boraginaceae	stopové množstvo
28.	*Cerinthe minor*	Boraginaceae	stopové množstvo
29.	*Echium* sp.	Boraginaceae	nízky, stopový
30.	*Myosotis* sp.	Boraginaceae	nízky, stopový
31.	*Onosma* sp.	Boraginaceae	stopové množstvo
32.	*Campanula* sp.	Campanulaceae	nízky, stopový
33.	*Campanula* sp.	Campanulaceae	nízky, stopový
34.	*Cephalaria* sp.	Caprifoliaceae	nízky, stopový
35.	*Dipsacus* sp.	Caprifoliaceae	stopové množstvo
36.	*Scabiosa* spp.	Caprifoliaceae	stopové množstvo
37.	*Valeriana* sp.	Caprifoliaceae	stopové množstvo
38.	*Dianthus* sp.	Caryophyllaceae	nízky
39.	*Saponaria* sp.	Caryophyllaceae	stopové množstvo
40.	*Silene* sp.	Caryophyllaceae	stopové množstvo
41.	Caryophyllaceae/ Amaranthaceae	Caryophyllaceae/ Amaranthaceae	sekundárny, nízky, stopový
42.	*Chenopodium* sp.	Chenopodiaceae	nízky, stopový
43.	*Convolvulus* sp.	Convolvulaceae	sekundárny, stopový
44.	*Cornus* sp.	Cornaceae	stopové množstvo
45.	*Sedum* sp.	Crassulaceae	nízky
46.	*Eleagnus* sp.	Eleagnaceae	stopové množstvo
47.	*Euphorbia* sp.	Euphorbiaceae	stopové množstvo
48.	*Coronilla* sp.	Fabaceae	nízky, stopový
49.	*Genista* sp.	Fabaceae	stopové množstvo
50.	*Hedysarum* sp.	Fabaceae	nízky, stopový
51.	*Lathyrus* sp.	Fabaceae	stopové množstvo
52.	*Lotus* sp.	Fabaceae	primárny, sekundárny, nízky, stopový
53.	*Medicago* sp.	Fabaceae	nízky
54.	*Melilotus* sp.	Fabaceae	sekundárny, nízky, stopový
55.	*Onobrychis* sp.	Fabaceae	stopové množstvo
56.	*Robinia pseudoacacia*	Fabaceae	stopové množstvo
57.	*Securigera* sp.	Fabaceae	nízky
58.	*Vicia* spp.	Fabaceae	stopové množstvo

59.	*Geranium* sp.	Geraniaceae	stopové množstvo
60.	Lamiaceae	Lamiaceae	nízky, stopový
61.	*Lamium macrodon*	Lamiaceae	sekundárny, nízky
62.	*Lamium* sp.	Lamiaceae	primárny, sekundárny, nízky, stopový
63.	*Marrubium* sp.	Lamiaceae	stopové množstvo
64.	*Mentha* sp.	Lamiaceae	stopové množstvo
65.	*Nepeta* sp.	Lamiaceae	stopové množstvo
66.	*Origanum* sp.	Lamiaceae	nízky, stopový
67.	*Phlomis* sp.	Lamiaceae	nízky, stopový
68.	*Salvia* sp.	Lamiaceae	stopové množstvo
69.	*Teucrium* sp.	Lamiaceae	nízky, stopový
70.	*Thymus* spp.	Lamiaceae	stopové množstvo
71.	*Lythrum salicaria*	Lythraceae	nízky, stopový
72.	*Alcea* sp.,	Malvaceae	stopové množstvo
73.	*Malva* sp.	Malvaceae	stopové množstvo
74.	*Tilia* sp.	Malvaceae	stopové množstvo
75.	*Morus* sp.	Moraceae	stopové množstvo
76.	*Epilobium* sp.	Onagraceae	stopové množstvo
77.	*Corydalis* sp.	Papaveraceae	stopové množstvo
78.	*Papaver* sp.	Papaveraceae	stopové množstvo
79.	*Linaria* sp.	Plantaginaceae	nízky, stopový
80.	*Plantago lanceolata*	Plantaginaceae	primárny, sekundárny, nízky, stopový
81.	*Acantholimon* sp.	Plumbaginaceae	stopové množstvo
82.	*Polygala* sp.	Polygalaceae	stopové množstvo
83.	*Polygonum* sp.	Polygonaceae	stopové množstvo
84.	*Rheum* sp.	Polygonaceae	stopové množstvo
85.	*Rumex* sp.	Polygonaceae	stopové množstvo
86.	*Portulaca* sp.	Portulacaceae	stopové množstvo
87.	*Lysimachia* sp.	Primulaceae	stopové množstvo
88.	*Ranunculus* sp.	Ranunculaceae	stopové množstvo
89.	*Paliurus spina christi*	Rhamnaceae	stopové množstvo
90.	*Cerasus* sp.	Rosaceae	stopové množstvo
91.	*Filipendula* sp.	Rosaceae	nízky, stopový
92.	*Fragaria* sp.	Rosaceae	stopové množstvo
93.	*Potentilla* sp.	Rosaceae	sekundárny, nízky, stopový

94.	*Prunus* sp.	Rosaceae	stopové množstvo
95.	*Pyrus* sp.	Rosaceae	stopové množstvo
96.	*Rosa canina*	Rosaceae	nízky, stopový
97.	Rosaceae	Rosaceae	sekundárny, nízky, stopový
98.	*Rubus* sp.	Rosaceae	stopové množstvo
99.	*Sanguisorba* minor	Rosaceae	nízky, stopový
100.	*Galium* sp.	Rubiaceae	nízky, stopový
101.	*Citrus* sp.	Rutaceae	nízky, stopový
102.	*Salix* sp.	Salicaceae	nízky, stopový
103.	*Verbascum* spp.	Scrophulariaceae	primárny, sekundárny, nízky, stopový
104.	*Eremurus* sp.	Xanthorrhoeaceae	stopové množstvo

3.3. *Krmivo (len pri výrobkoch živočíšneho pôvodu) a suroviny (len pri spracovaných výrobkoch)*

—

3.4. *Špecifické kroky výroby, ktoré sa musia uskutočniť v identifikovanej zemepisnej oblasti*

Všetky fázy výroby, spracovania a prípravy sa musia uskutočniť vo vymedzenej zemepisnej oblasti.

3.5. *Špecifické pravidlá krájania, strúhania, balenia atď. výrobku, na ktorý sa vzťahuje registrovaný názov*

Med sa predáva v sklených pohároch s hmotnosťou najviac 1 kg.

Medové plásty sa predávajú v obdĺžnikových, štvorcových alebo lakovaných baleniach s hmotnosťou 3 – 5 kg, ktoré sú vhodné na styk s potravinami.

Predávaný med musí byť chránený pred priamym slnečným žiarením a skladovaný na čistých a suchých miestach bez zápachu s vnútornou teplotou do 20 °C.

3.6. *Špecifické pravidlá označovania výrobku, na ktorý sa vzťahuje názov zapísaný do registra*

Na obale výrobku sa musí nachádzať názov „Bingöl Balı“ a jedno z uvedených log výrobku „Bingöl Balı“.





4. **Stručné vymedzenie zemepisnej oblasti**

Vymedzená zemepisná oblasť zahŕňa všetky dediny a mestá patriace do provincie Bingöl v tureckom regióne Východná Anatólia.

5. **Súvislosť so zemepisnou oblasťou**

Žiadosť o zápis označenia pôvodu „Bingöl Balı“ sa zakladá výlučne na osobitnej kvalite a vlastnostiach výrobku, ktoré vyplývajú z prírodných a ľudských faktorov prítomných v zemepisnej oblasti.

Špecifickosť zemepisnej oblasti

Provincia Bingöl je obklopená horami. Hlavnými morfologickými jednotkami sú sopečné plošiny ležiace v rôznych výškach v horských oblastiach v celej provincii, údolia vytvorené potokmi pretínajúcimi horské oblasti a usadzujúcimi sa na zlomových líniách a roviny a kotliny vytvorené tektonickou činnosťou medzi horskými masívmi. Časté zmeny nadmorskej výšky a reliéfu sú príčinou rozmanitej topografie, podnebných prvkov a vegetácie.

Vďaka ročnému úhrnu zrážok v provincii Bingöl a veľkému počtu slnečných dní za rok sa zemepisná oblasť vyznačuje bohatou flórou. V lesných oblastiach tvoria väčšinu porastu duby [*Quercus petraea subsp. pinnatiloba* (K.Koch) Menitsky a *Quercus libani Oliv.*]. V stepných oblastiach prevládajú druhy kozincov *Astragalus muschianus* Kotschy & Boiss. ex Boiss. a *Astragalus gummifer Labill.*

Keďže priemerná výška náhorných plošín je 1 500 – 2 000 m, letá sú chladné a obdobie kvitnutia je dlhšie. To vedie k vytvoreniu prirodzených hniezdisk, ktoré sa môžu v súvislosti so včelárskymi činnosťami využívať od júna do októbra. Poskytuje tiež chránené miestne oblasti pre včelárstvo.

Keďže v provincii Bingöl nepôsobia žiadne podniky ťažkého priemyslu, je zaručená čistota pôdy a vodných zdrojov.

Špecifickosť výrobku

Provincia Bingöl je vzhľadom na svoje umiestnenie, prírodné podmienky a hodnoty produkcie dôležitým miestom včelárskych činností. Nachádza sa na východe anatolskej diagonály v iránsko-tureckej floristickej oblasti s odlišnou topografiou v porovnaní so širším regiónom a krajinou a má veľký potenciál pre včelárstvo vďaka svojej bohatej floristickej rozmanitosti a širokej škále období kvitnutia. Má teda výrazne rozmanitú flóru a vykazuje vysokú mieru endemizmu. Nachádza sa tu približne 1 700 druhov rastlín, z ktorých 300 je pre provinciu Bingöl endemických. Okrem toho bolo vyše 200 rastlinných taxónov zapísaných ako medonosné rastliny, pri ktorých sa vykonali melisopalynologické analýzy. Hlavnými čeľaďami týchto medonosných rastlín sú Asteraceae (čeľaď astrovité), Fabaceae (čeľaď bôbovité) a Hypericaceae (čeľaď ľubovníkovité). Táto rastlinná rozmanitosť sa samozrejme odráža v botanickom pôvode výrobku „Bingöl Balı“.

Z botanického hľadiska sa „Bingöl Balı“ vyznačuje bohatým obsahom peľu vrátane prítomnosti aspoň jedného z príbuzných taxónov *Astragalus* sp. (kozinec), *Centaurea* sp. (nevädza), *Hypericum* sp. (ľubovník), *Trifolium* sp. (ďatelina) a *Xeranthemum* sp. (suchokvet) a niektorých peľov uvedených v tabuľke 2 v bode 3.2.

Ľudský faktor

Včelárske činnosti, ktoré sa v provincii Bingöl vykonávajú už mnoho rokov, predstavujú v danej zemepisnej oblasti dôležitý zdroj príjmu.

Väčšinou majú formu sezónneho presunu včelstiev. Činnosť včelárov sa začína začiatkom marca starostlivosťou o včelie kolónie a ich kŕmením počas zimy a starostlivosťou o kráľovnú. Takáto príprava pokračuje až do polovice mája. V máji môžu včelári premiestniť svoje včely v rámci vymedzenej oblasti podľa efektívnosti znášky nektáru.

Premiestnenie včiel závisí najmä od nadmorskej výšky. Od nadmorskej výšky 1 100 m ubúda vegetácie, preto sa včely premiestňujú do nadmorskej výšky 1 900 m a vyššie, 3 – 4 km od sídiel, k prirodzeným vodným zdrojom a do oblastí s bohatým výskytom nektáru a peľu.

Odkaz na uverejnenie špecifikácie

–